

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
КОЛЕДЖ ПРОМИСЛОВОЇ АВТОМАТИКИ  
ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ  
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

## **МАТЕРІАЛИ**

**VI-ї науково-методичної конференції  
викладачів коледжів  
Одеської національної академії харчових технологій**

***Роль коледжів та професійних училищ  
у здобутті вищої освіти***

**Одеса-2019**

## **Склад оргкомітету конференції:**

Голова:

**Трішин** Федір Анатолійович

проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент

Заступник голови:

**Єпур** Ольга Сергіївна

в.о. директора Коледжу промислової автоматики та інформаційних технологій ОНАХТ

Члени оргкомітету:

**Мураховський** Валерій Генріхович

Директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти ОНАХТ, к.ф-м.н., доцент

**Глушков** Олег Анатолійович

директор Коледжу нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу ОНАХТ, к.т.н.

**Коваленко** Анатолій Володимирович

директор Одеського технічного коледжу ОНАХТ

**Лукіяник** Олександр Григорович

в.о. директора Механіко-технологічного коледжу ОНАХТ

**Сярова** Анастасія Сергіївна

методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти ОНАХТ

Секретар оргкомітету:

**Оксаніченко** Вікторія Леонідівна

заступник директора з навчально-методичної роботи Коледжу промислової автоматики та інформаційних технологій ОНАХТ

## **Напрями роботи конференції:**

1. Шляхи формування безперервної системи освіти: школа – профтехучилище – коледж – академія як важлива складова професійної підготовки кадрів.
2. Роль коледжів у забезпеченні профільної середньої освіти.
3. STEM-технології в освітньому процесі.
4. Формування професійних компетентностей студентів.

дисциплін, к.т.н., викладач вищої кваліфікаційної категорії МТК  
ОНАХТ

Формування професійних компетентностей студентів шляхом  
застосування інтерактивних методів 61  
навчання.....

*Воронкова Ю.В., завідувач економічного відділення, викладач вищої  
кваліфікаційної категорії ОТК ОНАХТ*

Опанування ключовими компетенціями під час навчання – запорука  
розвитку успішного та ефективного фахівця..... 63

*Грубіна О.П., викладач вищої кваліфікаційної категорії КНТІС  
ОНАХТ*

Формування професійної компетенції майбутніх фахівців з  
підприємницької 64  
діяльності.....

*Допіра І.А., викладач кваліфікаційної категорії "Спеціаліст" КНТІС  
ОНАХТ*

Особливості викладання технічних спеціальних дисциплін інженером-  
педагогом..... 65

*Закута О.А., викладач кваліфікаційної категорії "Спеціаліст" КНТІС  
ОНАХТ*

Формування професійних компетентностей студентів на заняттях з  
англійської 67  
мови.....

*Ігнат'єва К.С., голова циклової комісії мови та літератури, викладач  
вищої кваліфікаційної категорії МТК ОНАХТ*

Формування професійних компетентностей студентів з використанням  
дистанційних технологій..... 69

*Корнієнко Ю.К., директор Центру дистанційного навчання, к. ф-м.н.,  
доцент кафедри інформаційних технологій та кібербезпеки ОНАХТ*

Технології залучення студентів до активної взаємодії у процесі  
вивчення 71  
дисципліни.....

*Коробкіна О.В., викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-  
методист ОТК ОНАХТ*

списки посилань на віртуальні бібліотеки і матеріали для самостійного поглибленого вивчення матеріалу курсу, а також аналогічні навчальні курси в мережі Інтернет;

довідкова система у вигляді бази даних до всього навчального курсу;  
блок творчих завдань для самостійної роботи студентів.

В теперішній час в центрі дистанційного навчання ОНАХТ розроблено і впроваджено систему дистанційного навчання на базі E-learning – платформи Moodle. Вибір системи Moodle для впровадження дистанційної форми навчання пов'язаний з тим, що ця система управління навчальним процесом: 1) є вільно поширюваною, простою в установці на будь-яку платформу, що підтримує PHP; 2) розповсюджена серед багатьох вищих навчальних закладів; 3) є такою, що має багатомовний інтерфейс (в тому числі, підтримуються українська, англійська мови), 4) спроектована з урахуванням досягнень сучасної педагогіки (акцент на взаємодію між учнями, обговорення на форумах); 5) має простий, "легкий", ефективний, сумісний web-інтерфейс; 6) має достатньо розвинену систему звітності; 7) система реалізує філософію педагогіки соціального конструкціонізму, тобто співробітництво, дії, критичне осмислення; 8) більшість сторінок можуть бути відредактовані за допомогою вбудованого редактора; 9) можливість оновлення при переході на нові версії.

На даному етапі використання ця система застосовується для підтримки традиційного навчання на денній і заочній формах навчання, зокрема для організації самостійної роботи студентів, про що йшлося раніше. Всі зроблені дистанційні курси розміщені на сайті центру дистанційного навчання ОНАХТ за електронною адресою: <http://moodle.onaft.edu.ua/>.

Кожний курс включає в себе поділені на окремі тижні електронні варіанти лекцій, матеріали до лабораторних або практичних занять, термінологічні словники; пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів з можливістю автоматизованої перевірки результатів знань студентів по кожній темі.

Використання СДН Moodle в навчальному процесі допомагає активізувати пізнавальну самостійну діяльність студента, а також забезпечити правильну організацію самостійної роботи та її контроль. При цьому побудова матеріалу в СДН повинна здійснюватися таким чином, щоб формувати у студента компетенції, які йому будуть необхідні в подальшій навчальній та професійній діяльності.

## **ТЕХНОЛОГІЇ ЗАЛУЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО АКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ**

**Коробкіна О.В., викладач вищої кваліфікаційної категорії,  
викладач-методист**

Одеський технічний коледж

Одеської національної академії харчових технологій

Глибинні й стрімкі соціально-економічні, політичні, інноваційно-освітні трансформації в житті України, інтеграція системи вищої освіти України в Європейський освітній простір, висока конкуренція на ринку праці серед випускників ВНЗ потребують оновлення процесу професійної підготовки фахівців у вищих навчальних закладах через зміщення акцентів на формування конкурентоспроможних професіоналів з яскраво вираженою потребою в досягненні успіху, набутті професійного досвіду, творчому самовираженні, самореалізації, здатних жити і працювати в умовах мінливого світу. [1].

Професійна діяльність сучасного фахівця дуже часто насичена ситуаціями, які потребують оперативного прийняття рішення, неоднозначності в інтерпретаціях подій, пов'язані з неочікуваною поведінкою людей. Зазначене вимагає від фахівців володіння глибокими професійними знаннями, уміннями обговорювати й обмірковувати професійні проблеми; аргументувати власні позиції, приймати рішення та доводити їх до відома партнерів; організовувати професійний безпосередній та опосередкований діалог з колегами, партнерами, обирати поведінкові стратегії, адекватні професійній комунікативній ситуації та ін., тобто володіти багатьма **компетентностями**.

Згідно теорії поколінь зараз здобуває освіту цифрове покоління:

- Покоління Y мережеве покоління, що характеризується перш за все глибокою залученістю в цифрові технології (1985-2000).
- Покоління Z (2000р. -). Це перше покоління, яке народилося в епоху Інтернету. Вони не пам'ятають, яким було життя без гаджетів, і проводять зі смартфонами і планшетами більше 8 годин на день. [2]

Саме покоління Y і Z називають цифровим поколінням. Цифрове покоління - це ті, хто виріс в світі комп'ютерів, мобільних телефонів, відеокамер і відеоігор. Вони на ТИ з цифровою технікою. Вони щодня шукають щось в Інтернеті, вони звикли отримувати інформацію швидко, краще працюють з графікою, ніж з текстом, а гіпертекст для них звичніше, ніж звичайний текст. Але найголовніше - вони мислять абсолютно не так, як їхні батьки і вчителі. **Вони інші.**

Їх особливість у тому, що, вони:

- хочуть і можуть вчитись «граючись»;
- для них краще «один раз побачити, ніж 5 разів почути»;
- краще виконують сумісні проекти, ніж індивідуальні завдання;
- бажають отримувати задоволення від навчання;
- бажають робити відкриття;
- потребують заохочення та похвали.

**Як навчати сучасне цифрове покоління з урахуванням тих особливостей, які були названі?**

Згідно теорії поколінь, проблема навчання загострюється ще й тим, що «вчителі та учні - це люди з різних епох, які розмовляють на різних мовах». Парадокс сучасної освіти полягає в тому, що цифрове покоління (аборигенів) навчають цифрові іммігранти (старше покоління). «У здобувачів освіти часто створюється відчуття, що вчителі - це іноземці, які говорять нерозбірливо з сильним акцентом.» [2].

Отже, актуальною задачею освіти є перегляд методів викладання і зміст освіти. Цифрове покоління потребує нового підходу у навчанні.

Оволодінню визначеними професійними *компетентностями* сприяє, на наш погляд, впровадження інтерактивних технологій навчання.

Інтерактивне навчання відрізняється від традиційного тим, що інтерактивне навчання забезпечує навчальну взаємодію, по-перше, між викладачем та здобувачем освіти; а, по-друге, між здобувачами освіти. Самі студенти також активно взаємодіють між собою у пошуках і створенні нового знання або в процесі формування та розвитку нових навичок і вмінь. Саме взаємодія між тими, хто навчається, виходить на перший план замість взаємодії викладач - студенти, як за традиційною схемою навчального процесу. Доцільність упровадження інтерактивних технологій навчання обумовлена можливістю трансформації навчального процесу у співнавчання, взаємонавчання (колективне, мікрогрупове, групове, навчання у співпраці), де здобувач освіти і викладач рівноправні, рівнозначні суб'єкти навчання. [3].

Колективна навчальна діяльність, розмаїття способів навчальної взаємодії максимально підвищують активність і внесок кожного учасника, допомагають уточнити власні уявлення, оцінні судження, усвідомити почуття і ставлення, стимулюють вільний обмін думками; розвивають навички активного слухання, співпереживання, співробітництва, упевненої поведінки і толерантності; стимулюють розвиток й самовдосконалення емоційної стійкості й чутливості, гнучкості спілкування, емпатійності, рефлексивності тощо. [4].

Технологізація навчального та виховного процесу пов'язана з пошуком таких дидактичних підходів, які були б у змозі перетворити навчання у «виробничо-технологічний процес з гарантованим результатом».

Технологія навчання – процес, пов'язаний з проектуванням і реалізацією цілей і змісту навчання, передбачених освітніми стандартами, навчальними планами та програмами, крізь систему форм, методів і засобів навчання, що забезпечують досягнення поставлених цілей. [5].

Питання ефективності навчання шляхом взаємодії, діалогу впродовж віків вважалися фундаментальними. Перші спроби розглянути цю проблематику знаходимо у творах видатних філософів і мислителів Стародавньої Греції й Стародавнього Риму, таких як Сократ, Платон та багатьох інших. Так, Сократ змушував слухачів знаходити істину шляхом запитань і відповідей. Платон акцентував на доцільності ігор, бесід у процесі навчання. Дискусії Платона будувалися на основі розробки системи аргументів (доказів). [5].

Інтерактивність є характерологічною особливістю сучасного освітнього процесу з використанням комп'ютерних технологій, що сприяє встановленню суб'єктної взаємодії викладача і студентів, студентів між собою на основі активізації процесів емпатії, рефлексії, відчуття співдіяльності тощо.

Провідним засобом реалізації інтерактивної взаємодії у навчальному процесі є забезпечення оптимального поєднання розмаїття видів активності, зокрема комунікативної, всіх суб'єктів навчання, створення комфортних умов, в яких кожен відчуває свою індивідуальність, самодостатність, успішність.

Реалізація інтерактивного навчання потребує адекватного залучення до цього процесу особистісного досвіду (почуттів, переживань, емоцій, відповідних їм дій і вчинків) суб'єктів навчання, розмаїття форм співробітництва, рефлексії набутих знань і умінь, вироблених ціннісних орієнтацій, ставлень тощо.

Інтерактивні технології навчання передбачають організацію кооперативного навчання, коли індивідуальні завдання переростають у групові, кожний член групи робить унікальний внесок у спільні здобутки, зусилля кожного члена групи потрібні та незамінні для успіху всієї групи. Уміле послугування різноманітними інтерактивними технологіями під час організації навчального процесу у вищій школі знімає нервові напруження, дає змогу змінювати «звичні» форми діяльності, зосереджуватися на вузлових проблемах, які потребують повсякденної уваги. [1].

Акцентування уваги на інтерактивних технологіях навчання обумовлене сучасними вимогами щодо необхідності трансформації навчального процесу у співнавчання, взаємонавчання, де студент і викладач рівноправні, рівнозначні суб'єкти навчання.

Для результативності педагогічної діяльності пропонуємо збільшити увагу на інтерактивні форми навчання колективного типу: групова дискусія, ділова гра, диспут, дискусія, розробка проектів, колективне рішення творчих задач, тренінг(коучинг), круглий стіл, вебінари тощо. [6].

Вважаю, що **залучення студентів до активних колективних форм навчальної та науково-творчої роботи різними методами інтерактивних технологій здатні** забезпечити гарантоване досягнення цілей фахової підготовки студентів, які максимально наближують її до умов професійної діяльності, забезпечуючи формування конкурентоспроможного на ринку праці фахівця.

#### Список використаних джерел:

1. Н.П. Волкова. Інтерактивні технології навчання у вищій школі. Навчально-методичний посібник, Дніпро. 2018, 360 с.
2. Капітоненко В.В. Режим доступу://[http://zllogos.zp.ua/index.php?option=com\\_cintent&view=article&id=111:tsifrovoe-pokolen](http://zllogos.zp.ua/index.php?option=com_cintent&view=article&id=111:tsifrovoe-pokolen)
3. Гуревич Р.С. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті майбутніх фахівців / Р.С. Гуревич, М.Ю. Кадемія, М.М. Козяр; за ред. член-кор. НАПН України Р.С. Гуревича. – Львів: ЛДУ БЖД, 2012. – 380 с
4. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід: навч. посіб. / Р.С. Гуревич, М.Ю. Кадемія, Л.С. Шевченко; за ред. Р.С. Гуревича. – Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2012. – 348 с.
5. Гуревич Р.С. Інформаційно-комунікаційні технології у навчальному процесі: посібник для педагогічних працівників і студентів педагогічних вищих навчальних закладів / Р.С. Гуревич, М.Ю. Кадемія. – Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2002. – 116 с

6. Сучасні інформаційні засоби навчання: навч. посіб. / Р.С. Гуревич, Л.Л. Коношевський, О.В. Шестоपालюк. – Вінниця: ВДПУ ім. Михайла Коцюбинського, 2004. – 535 с.

## **ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ТВОРЧОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

**Костиренко Т.П., голова циклової комісії комп'ютерних наук та інженерії програмного забезпечення, викладач першої кваліфікаційної категорії**

**Храновська К.В., викладач вищої кваліфікаційної категорії**

**Коледж промислової автоматики та інформаційних технологій**

**Одеської національної академії харчових технологій**

До числа найважливіших завдань педагогічної роботи зі студентами, що навчаються на основі базової середньої освіти відноситься формування у них відповідних компетенцій. Це необхідно, для підготовки студентів до майбутньої роботи за фахом після закінчення навчання.

Компетентність можна розглядати як внутрішню мотивацію у індивіда до якісного здійснення своєї професійної діяльності, наявність професійних цінностей і ставлення до своєї професії як до цінності. Компетентний фахівець повинен володіти не тільки певним рівнем знань, вмінь і навичок, а також вміти їх реалізувати у своїй професійній діяльності.

Актуальність дослідження визначається наступними аспектами:

- безпрецедентним попитом на вищу освіту і усвідомленням її вирішального значення для суспільства;
- необхідністю підготовки компетентного фахівця, здатного оперативно реагувати на якісні перетворення характеру і змісту праці;
- необхідністю вдосконалення організації самостійної та творчої роботи студентів у руслі компетентісного підходу до професійної підготовки фахівців у вищій школі.

Таким чином, проблема дослідження полягає в необхідності розв'язання протиріччя між сформованою організацією самостійної та творчої роботи студентів у вищій школі та сучасними вимогами до професійної компетентності майбутнього фахівця.

Об'єкт дослідження - система професійної підготовки студентів КПАІТ ОНАХТ.

Предмет дослідження - педагогічні умови організації самостійної роботи студентів КПАІТ ОНАХТ в руслі компетентісної моделі професійної підготовки студентів.

Гіпотеза дослідження полягає в наступному: реалізація компетент-посадового підходу до організації самостійної роботи студентів ЗВО сприяє ефективності професійної підготовки і може бути здійснена при дотриманні наступних умов: